GIA THÁO MƯỜI BA: = SỐ THỨ 2460 — MỖI SỐ: 0$03

GOUVERNEMENT SUPÉRIEUR DU TONKIN
DEPOT LEGAL
Enregistré le 30 MAI 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°3674

	Hanoi	Các tỉnh trong xứ Đông-Pháp	Ngoại quốc	Đổi sở (đây thôi)	Mandat-poste (Trung-kỳ và Nam-kỳ)	Mandat-poste (Bắc-kỳ và các tỉnh Đông-Pháp)	Tem cước
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	8$00	8$60	12$00
Các tăng và Các công-sở	»	2.00	3.00	3.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 060 de large.
Une seule insertion . . . 0$30 le m/m
Par contrat annuel . . . . . 0$15 le m/m
Réclame dans la 1re page . . . 3$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái tư-tưởng của cư-dân Hà-thành

Ai cũng biết rằng ở các nơi đô hội, nhất là ở thành-phố Hà-nội, xưa kia vốn là kinh-đô của nước Nam đã bao nhiêu năm, thanh danh văn-vật, lễ nhạc y quan, vẫn là phồn thịnh hơn các nơi khác, bây giờ lại là thủ-phủ cõi Đông-pháp, đường văng lai tứ-thông bát-đạt, sự học hành, sự buôn bán, cho đến trăm nghề nghìn nghiệp, đều tụ hội vào một cõi này, người ta thấy ở đó đủ các hạng người, không những là người trong nước xô đẩy nhau đến để học hành, để làm ăn, mà cư-dân mỗi ngày mỗi đông, lại còn người các nước, kẻ buôn bán, người du lịch, ai đã bước chân vào cõi Viễn-đông, tất là cũng ghé vào chơi Hà-nội. Nào là tân thư, tân-báo, tân kiến, tân văn, ngoài thì việc thế-giới, trong thì việc cả nước, lại đều rộng rãi hơn mọi nơi, Hà nội không những là trung-tâm-điểm của cõi Đông-pháp về đường buôn bán, mà lại là một nơi trung-tâm-điểm về đường học thức nữa. Mà xét ra cho kỹ nhân dân ở Hà-thành, tư-tưởng lại riêng ra một lối, nay xin tạm chia ra làm ba hạng: một hạng là những người có thông-minh, có tri-tuệ, thiên phận đã cao hơn người, lại ở nơi đô hội, kiến-văn càng rộng-rãi, tri-thức lại càng thêm mở mang, về đường học-vấn lại càng thêm tiến-tới, những người có tư-tưởng, có học thức, chiếm được cái thời-đoạn ở xã-hội ta bây giờ, phần nhiều là những người ở nơi đô-hội lớn, vì ở đời này tất phải giao thiệp cho nhiều, xem xét cho rộng, mới hiểu được tính-tình phong-tục của người các nước, thì thành-tựu mới mong hơn người, chứ không phải như thời-buổi xưa kia, chỉ nằm co ở chốn thôn-quê, làm bạn với mấy pho sách, mà cũng rèn đúc được tài học, thành ra người thụ lập phi thường; ấy là một hạng người.

Một hạng người thì nhờ duyên phận may mắn, làm ăn phát-đạt, kiếm được tiền nghìn bạc vạn, thành ra một phú gia ông, ở vào nơi giao thông tiện lợi, của ngon vật lạ ở các nơi đem đến, chẳng thiếu một thứ gì, đồ ăn thì sơn hào hải-vị, đồ mặc thì gấm thể sa tanh, ra ngoài thì song-mã ô-tô, vào nhà thì trân kỳ ngoạn hảo, tự phụng đã nhiều cách phong-lưu, lại tập tục một ngày một xa hoa, cách ăn chơi lại nhiều kiểu mới thức lạ, trong túi đã sẵn tiền bạc, nghề chơi lại rất tân kỳ, vì thế mới miệt mài trong cuộc truy hoan, ngoài sự khoái lạc, không còn quan hoài đến việc gì, tư-tưởng vì thế mà thấp hèn, cử động lại càng thêm phóng túng, đến nỗi mỗi hạnh-phúc trong gia-đình tự mình cắt dứt, nền phong-hóa trong xã-hội tự mình phá tan: ấy lại là một hạng người.

Lại còn một hạng người nữa, là những người theo việc ở các sở công, và những người làm việc ở các công-xưởng và các thương-điếm, cùng các nhà công nhà thương nho nhỏ, phần nhiều là gia-tư thường thường, bắt-đắc-dĩ phải đến nơi cửi quế gạo vàng, tìm phương sinh-hoạt, hết ngày ấy sang tháng khác, chỉ chăm-chăm kế lợi thương công, loanh quanh về việc mưu sinh mà không đủ, còn có thì giờ đâu mà lưu tâm suy xét đến việc đời, chăm đọc sách đọc báo cho rộng đường kiến-thức, vì thế ở giữa nơi đô-hội đông người, khai hóa sớm nhất, mà học vấn cũng không giàu thêm được mấy, trí thức cũng không mở thêm được mấy, cầu được người có tư-tưởng rộng xa, thật là hiếm có. Ngoài các hạng người ấy ra, thì rặt là bọn thợ thuyền lao động, kiếm ăn hàng ngày, học-vấn đã ít, kiến văn lại hẹp, còn mong gì được người tư-tưởng rộng xa.

Ôi! Hà-thành là nơi văn-hóa Âu Mỹ truyền-bá sang rất sớm, người Hà-thành được hấp thụ cái văn hóa của Âu Mỹ rất nhiều, mà xét cái trình-độ của cư dân Hà-thành, thì đại khái chẳng qua như thế, huống chi ở các chốn thôn quê xa lánh, tục lệ cũ vẫn còn giữ, văn-hóa mới chưa dầm thấm được là bao, trách gì chẳng còn cứ tranh nhau nơi đứng chỗ ngồi, khi nhau mâm xôi miếng thịt, con mắt chỉ để vào chốn trong đình, vào ngôi hương ẩm, khư khư giữ lấy cái hủ tục mấy nghìn năm, chẳng còn biết trong thế-giới có những việc gì hay việc gì lạ, vì thế mà nước Nam ta tiếp xúc cái văn-hóa của Âu Mỹ đã non một nửa thế-kỷ nay, tuy về đường vật-chất trông ra cũng có cải quan, mà về đường tinh-thần thì sự tiến-hóa rất là chậm trễ.

Người xưa có nói: « Kinh đô là nơi thử-thiện », điều hay điều dở có ảnh hưởng rất xa. Bà con ta ở chốn Hà-thành là nơi đường lối giao thông, kiến-văn rộng rãi, tưởng nên đò-xét thu nhặt lấy những tân-kiến dị-văn của thế-giới làm vật liệu để bồi bổn chủ não và mở-mang tư-tưởng cho mình, phong-tục của người cái gì xứng-hợp với mình thì theo, phong-tục của mình cái gì không hợp-thời thì bỏ, đừng say đắm vào đường dâm đãng xa hoa, mà phá bỏ mất nền-nếp cũ, khiến cho trăm nghìn năm về sau đổ tội cho mình rằng đã không hấp thụ được tinh-thần mới, tư-tưởng mới, mở rộng đường tiến-hóa cho người sau, mà lại vì mình cứ động khinh cường, phá hoại mất cả trật-tự, bại thương mất cả phong-hóa, là quốc-tủy của nước mình đã làm cho dân-tộc Việt-Nam nhờ đó mà sinh-trưởng đoàn-tụ đến nay kể có mấy nghìn năm vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 29 Mai 1925

Tại thứ-dân nghị-viện

Tại thứ-dân nghị-viện, trong khi bàn các lời chất-vấn về việc đất Maroc, ông Briand có nói : cái nghĩa-vụ của nước Pháp và Tây-ban-nha phải đề-huề với nhau. Nếu ta lại phải điều đình với các dân phản-nghịch với Tây-ban-nha, như lời ông nghị-viên về đảng cộng-sản Berthon nói đấy, chẳng hóa ra là làm một điều xằng lắm dư. Ông tuyên-bố rằng lời ông Berthon nói là lời sai lầm không đúng.

Quan thống chế Lyautey cũng nói lời ấy thực sai không đúng.

Ông Doriot công kích kịch-liệt cái chánh-sách thuộc-địa của nước Pháp.

Ông Herriot phản đối kịch-liệt ông Doriot về việc công-kích cái quyền-lợi của nước Pháp ấy.

Ông Doriot âm chỉ linh-tuỳ ở Hải-hải, mà khuyên linh Pháp nên bắt-chước người Tây-ban-nha đầu hàng với quân Riffains. Nghị-viện đều bỏ phiếu trừng-giới ông Doriot. Chỉ có đảng cộng-sản là không tán-thành việc ấy mà thôi.

Ngày hôm nay ông Malvy thuật lại với nghị-viện công việc ông điều-đình với Tây-ban-nha.

Tại cuộc hội-nghị lao động quốc-tế

Hội-đồng cai-trị đã bàn về tờ trình của ông chánh hộ-đồng quản-trị.

Ông Bailo Codesido đại-biểu chánh-phủ Chili chủ-tọa.

Hôm nay bàn về việc các xứ ở Viễn-đông.

Chiến-sự ở Maroc

Tin Rabat. — Đêm ngày 23 mai, quân Riffains đánh đồn Bidane đề-đốt, nhưng không nên vòng-cầu gì.

Tướng Freydenberg đánh quân Riffains ở miền tây Tacuhat, khiến cho quân ấy phải lui về miền bắc, quân Riffains tổn-hại nhiều.

Tin Tanger. — Có tin rằng nhiều quân ở miền Ouergha vì tổn-hại nhiều có báo tin cho Abd el Krim rằng ý muốn thôi không đánh nhau nữa.

Việc nước Bảo

Sadvoenki Koeff, Friedmann can việc để bom ở nhà thờ Sofia đã bị xử tử.

3.000 linh mộ thêm đã bắt cho về.

Mấy lời của quan thượng-thư thuộc-địa

M. Hesse, tổng-trưởng bộ thuộc-địa chủ tọa một cuộc hội-nghị do hội liên hiệp hàng hải và thuộc-địa tổ-chức. Người diễn thuyết có nói về sự ích-lợi của hội liên hiệp hiện nay hội-viên có 600.000 người. Ngài nói thuộc-địa của nước Pháp nhiều thứ nhì thế-giới và ngài nói nay cần phải mở mang việc quảng cáo về thuộc-địa và hàng hải. Ngài tỏ ý tiếc rằng cái số thương thuyền của nước Pháp không xứng với tiếng nước Pháp là một nước thuộc-địa nhiều, hải phận to.

Nước Pháp với nước Nhật

Quan đại sứ Claudel có bày tỏ với các ông nghị-viện về việc buôn bán với người nước ấy, và nói về tình-trạng canh-nông kỹ-nghệ và tài-chính của nước Nhật. Ngài nói hiện nay hai nước thân thiện với nhau thực là ích lợi cho cả hai bên, mà trong cuộc thân thiện ấy, Đông-pháp có một cái địa-vị rất quan-trọng.

Tin Trung-hoa

Tình hình Quảng-đông

Mới hôm gần đây, tình hình Quảng-đông có rất là nguy ngập, Dương-bỉ-Mẫn và Lưu-chấn-Hoàn đã rục rịch muốn thi hành cái kế cách đánh đổ Hồ-hán-Dân. Nhưng may lại có tàng việc đó không đến nỗi xảy ra, vì nhờ có Uông-tinh-Vệ ở Bắc-kinh về hết sức nói với Dương-Lưu nên cùng Hồ hợp tác không nên công-kích nhau. Nghe đâu Phùng-ngọc-Tường cũng có điện cho Dương-Lưu rằng nếu hai người sinh sự quấy rối thì Phùng sẽ đem quân đến đối phó. Phùng lại nói: Càng đảng quốc dân sao lại sinh lòng phản trắc, như vậy đối với Tôn-tiên-sinh ở nơi suối vàng há chẳng phụ lòng lắm ru.

Chức giáo-dục tổng-trưởng

Chương-sĩ-Chiêu ở chức đi Thiên-tân, Đoàn-kỳ-Thụy có điện triệt về nhưng Chương cố từ. Có tin rằng Diệp-cảng-Xương là tổng-trưởng bộ giao thông sẽ kiêm thay chức ấy.

Viện thứ-trưởng bộ giáo-dục cũng từ chức ra khỏi Bắc kinh, nghe đâu chính-phủ chấp chính sẽ cử Lâm-trường-Dan thay.

Xưởng khí-giới Phụng-thiên bị nổ

Tin Bắc-kinh. Xưởng khí giới Phụng thiên bị nổ dữ dội, mất trăm người bị hại. Nổ lúc giữa đêm. Chưa biết rõ duyên cớ nổi đâu mà nổ. Nổ dữ dội nổi nhà cửa cách đấy mấy nghìn yards mà cũng bị hãy-hoại.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một việc này rất lấy làm bối rối, nhờ quí báo chỉ bảo cho thì tôi được cảm ơn quí-báo lắm. Nguyên ngày năm ngoái tôi có cho người làng tôi vay sáu trăm đồng, người ấy có làm văn tự tử-tế và lại giao giữ tôi cả một bức văn-tự nhà ông ta mới tạo nữa cho được chắc chắn. Nay đến hạn trả đã hơn tháng, người ấy cứ khất lần mà có ý vỡ nợ. Chẳng may cho tôi cái văn-tự người ấy nợ tôi, tôi lại đánh mất tìm mãi không thấy.

Vậy nay tôi muốn mượn thầy kiện xuống cãi cho có được không hay là phải làm thế nào nhờ quí-báo làm ơn chỉ cách-thức cho.

LỜI ĐÁP. — Việc này phải kiện lại tòa án đệ-nhị-cấp là tòa-án tỉnh. Không phải mượn thầy kiện, vì ở các tòa Nam-án đệ-nhị-cấp thầy kiện không có phép cãi, sau nữa việc ấy bất tất phải nhờ đến thầy kiện mà ông tự làm lấy cũng được. Đã trót đánh mất văn-tự mà muốn chứng-minh rằng người ấy có mắc nợ ông thì ông có thể việc những lẽ sau này:

1. Viện người làm chứng là mắt có trông thấy ông giao cho người ấy sáu trăm đồng, hoặc là tai có nghe tiếng người ấy nói là ông có cho người ta vay sáu trăm đồng;

2. Nếu xưa nay ông có sổ-sách biên chép những số tiền chi thu và trong sổ ấy có biên số nợ này thì ông có thể đưa trình tòa xét;

3. Nếu không có người làm chứng và không có sổ sách thì tòa án có thể cho bức văn-tự nhà của người mắc nợ gửi ông đi chăng thực rằng người ấy có nợ ông. Vì theo như tục lệ ta xưa nay, người đi vay nợ thường hay giao cho chủ nợ một bức văn-tự nhà hoặc ruộng để làm tin, lễ khi nợ trả rồi thì chủ lại giao trả lại văn-tự.

Ph. h.-L.

Tự do diễn đàn

Đàn bà với đàn ông hơn kém nhau thế nào?

Đàn ông, đàn bà tài-trí hơn kém nhau thế nào, đó là câu hỏi hiện nay người trong khắp thế-giới thường bàn khoán bàn đến. Như ngày xưa thì câu hỏi này không có nghĩa, vì ai còn lạ gì không biết câu thần thoại về ông Puồng-đàn ông, ngày xưa không có hỏi: đàn bà có tài-trí bằng đàn ông hay không mà chỉ hỏi nhau đàn bà có hiền-đức, nhu-thuận không, cần đàn bà kém đàn ông đã coi như là lẽ tất nhiên không ai cần phải nói đến. Ngày nay thì không thế, đàn bà đã được rộng quyền hơn, được theo đòi nghiên bút, chen vai trên đường danh lợi với đàn ông, đã có người làm nên công nghiệp hiển-hách không kém gì đàn ông, ai cũng công-nhận rằng đàn bà cũng có tài có trí thì tất không ai có quyền đối đãn bà như ngày xưa thành ra muốn đẹp lòng coi quân-tử như người bạn quí, lại luôn luôn thì tất khoe khéo với nhau thì cái câu hỏi đàn ông với đàn bà hơn kém nhau thế nào ? tất nhiên là phải có.

Đàn ông với đàn bà hơn kém nhau thế nào ? câu hỏi mới mẻ thay mà cũng khó trả lời thay ! Đàn ông hơn đàn bà hay đàn bà hơn đàn ông, cứ thực ra thì cái thực hơn hẳn thực kém ấu thì không có. Đàn bà làm như đàn ông thì đàn bà kém, mà đàn ông đổi làm công việc đàn bà thì đàn ông cũng thua. Đàn ông hơn đàn bà về trí thì đàn bà hơn đàn ông về phần tình, đàn ông có tài trí đàn bà có sắc, đàn ông đàn bà thực không kém nhau mà có khác nhau, người nào nói đàn ông hơn đàn bà là nói không có nghĩa, mà nói đàn bà hơn đàn ông là nói quá lẽ phải; nên nói rằng đàn ông với đàn bà tính tình ý thức không giống nhau, bên nào cũng có cái hay, có tài riêng vậy.

Đàn ông hơn đàn bà ! lấy lý gì làm chắc cho sự hơn kém ấy. Bảo đàn bà kém vì kẻ cái công phái-nhiều, công trước-thuật xưa nay không có, nhưng đàn bà kém thì nhưng lại hơn thì, cái sở-năng của đàn bà là ở tình cảm mà không ở ý chí. Đàn bà tính tình ý thức khác đàn ông đến một vực một giới, cái quan-niệm về sự đời cũng không giống nhau, đàn bà không phải kém đàn ông nhưng vì cách học không hợp với tính tình của họ nên có học mà không thành thì được.

Đàn bà hơn đàn ông ! Cái ý tưởng này là cái ý tưởng mới, lấy lẽ rằng đàn bà đẹp đẽ, nhanh nhẹn, ngọt ngào đa cảm hơn đàn ông mà cho là hơn thì cũng khi tâng bốc quá đáng. Đàn bà đa cảm thường không nghĩ mà nói được những câu chí lý, thường không học làm văn mà viết được những câu văn êm-ái. Như đàn ông thì bỏ không học là không sao viết nổi câu văn, mà tuy văn-chương có đứng đắn nhưng thường vẫn khô-khan. Cứ lấy thế mà xét thì hình như đàn ông kém đàn-bà, nhưng có kết sản ra tài mới biết rằng tài văn đàn ông tuy không êm-ái bằng lời văn đàn bà nhưng kể bề sâu-sắc thì hơn đàn ông không nói ngay được những điều chí lý, nhưng biết suy nghĩ, mà suy xét kỹ rồi mới nói thì đàn bà lại kém đàn-ông. Đàn-ông với đàn-bà có hơn kém nhau là chỉ vì đem cái sở-đoản của người này mà đọ với sở-trường của người khác, nếu đem hai cái sở-trường của mỗi người mà so sánh với nhau thì ta sẽ thấy không hơn kém mà mỗi người có vẻ thơ riêng cả.

Đàn-ông đàn bà đều là hai cái kho vô tận ý thức cảm tình, mỗi kho có một của quý riêng tức chẳng như một kho ngọc, một kho vàng, đem vàng mà sánh với ngọc xem cái nào rắn hơn thì vàng thua, mà đem ngọc sánh với vàng xem thứ nào mềm hơn thì ngọc kém. Vàng dùng một mình tuy có đẹp nhưng không được long-lẫy lắm, đem sắc ngọc để tôn chất vàng thì cái đẹp thấy tăng lên bội phần, ấy cái tình-thần đàn-ông đàn-bà cũng vậy, có biết điều hòa với nhau thì mới có vẻ nên thơ. Ta thực không nên lấy ý riêng mà bàn ở cái hơn kém của đàn-ông đàn bà mà nên đứng ra ngoài vòng tư-kỷ, biết xem cái đẹp khác cái ý đẹp của mình, biết cảm cái ý-tình khác ý tình mình, có thế thì mới khỏi có hại, mới biết điều-hòa. Kẻ nào cũng biết ý mình nói rằng hơn người là chưa biết người, hạt rằng người khác mình, người không phải ý khác mà kém mà chính là người không giống mình, biết thế thì mới mong thật biết người.

Ta nói rằng đàn-bà kém đàn-ông thì là ta chưa biết đàn-bà mà nên nói rằng đàn-bà có cái hơn đàn-ông mà cũng có cái kém đàn-ông, đàn-bà đàn-ông mỗi người có một tài riêng vậy.

Đỗ-hoa-Trang.

HÀI ĐÀM

Lập hội

Ba bác rủ nhau đi chơi để bàn việc công-ích. Một bác nói:

Anh em mình lâu nay chưa có cách gì tiêu khiển, vậy nay tôi muốn mở ra một cái « Hội » khá vui!

Bác thứ hai:

— Bác định mở hội gì?

— (*Nói khẽ*) Hội « xăng vanh », hội « rát », hội « xóa », nhưng nói tóm lại, tôi đặt là « Đề bác đi hầu-hội ».

— Nếu thế càng hay lắm, tôi xin biếu đồng tình cùng bác cho việc đó được hoàn-toàn; nhưng trước hết phải chọn cái nhà nào to tát mà khai-đào lắm mới được.

Bác thứ ba:

— Nếu hai bác muốn vậy thì để có « Nhà-đá ».

Th. Phong. Lê-Minh.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 33 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ. 15 90
— nhì, — 15 50
— ba, — 15 00
Thóc hạng nhất, — 8 85
Bắp nếp — 10 50

Giá hạc. — Kể từ ngày 25 Mai 1925, giá hạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 20.

Tin tàu. — Tàu *Meinam* mang tên sang Pháp sẽ ở Haiphong đi Saigon ngày thứ bảy 30 mai hồi 16 giờ. Tàu từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lên thứ nhất, hồi 8 giờ 30 ngày thứ bảy 30 mai 1925.

Vô-tuyến-điện ở trên tàu thủy. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định định rằng trong các tàu thủy của các sở nhà nước thì các công việc chuyển bay là nhận các vô-tuyến điện số do các viên chức sẽ do quan thượng-thư và tuyên-bố ra trong hạn mà tiền lương thì tàu của sở nào sở ấy phải nhận.

Còn ở các tàu buôn có kéo có Pháp và đi trong vùng Đông-pháp, các đảo Sonde, đảo Philippines, và bờ phía đông bể Trung-hoa và cho đến mãi Thượng-hải thì quan Toàn quyền có thể làm nghị định giao tạm cả quyền về kỷ luật cho các viên chức ngạch võ tuyển mà tiện trong thì do các chỗ tàu phải chịu.

Các viên chức ấy sẽ được tiền phụ cấp để ăn đất như ở Hanoi hay là Saigon là tùy theo các viên chức ấy thuộc về ngạch Bắc hay ngạch Nam. Ngoại cái số tiền ấy lại được phụ cấp lương với 75 phần trăm cái số lương của mình. Còn cơm ăn thì cũng được như các hành-khách trong ba các tàu của hãng Messageries Maritimes.

Phái-bộ X ém-la. — Nghe nói đến ngày 1 tới 3 juin này thì có một phái-bộ X ém-la tới Hà-nội để chung quan Toàn-quyền bàn định về đường giao dịch với nhà nước giáp giới với nhau.

Tòa án Đại-hình. — Việc giấy bạc giả ngày 4 tôm qua tòa xét xong tuyên án phạt Ho-yu-Iuong 10 năm khổ sai và 100 quan.

* *

Việc tên Hoàng-văn-Hè là người Khách ở Cao-bằng cạo về việc chực giết vợ là Hoàng-tê-Siêu đang ở xứ bên nay, lại hoãn đến tháng năm tuần sau tây mới xử vì chưng chưa đủ bịp.

Vụ nghỉ hè ở tòa án. — Vụ nghỉ hè ở tòa án năm nay đã định bắt đầu từ ngày 1er juillet. Và tòa Thương-thẩm thì quan chánh án thứ nhất sẽ có nghị-định định các phiên trọng vụ nghỉ hè mở vào những ngày nào. Còn các phiên tòa sơ-thẩm xử về việc trừng-trị và dân-sự hay thương-sự thì định mở vào những ngày như sau này :

Phiên xử việc trừng-trị Pháp : Thứ tư 1er juillet và thứ tư 5 août.

Phiên xử việc dân-sự và thương-sự : Thứ bảy 4 juillet và thứ bảy 1er août.

Phiên xử việc trừng-trị bản xứ : Ngày thứ tư mỗi trong các tuần lễ.

Báo « Eclaireur » bao giờ ra đời ? Đồng báng là từ khi nghe nói Hà-thành sắp có báo *Eclaireur* là một tờ báo bằng Pháp văn mục-đích bênh vực lợi quyền cho người mình, thì ai cũng lấy làm mong đợi lắm. mà đến nay vẫn cứ mà thấy ra đời. Xin ai nấy chớ nóng ruột, nay là hỏi được tin đích xác rằng báo ấy đến thứ hai này sẽ xuất hiện.

Nhà thương thú y. — Nhà thương thú-y tại trường Thú-y Đông pháp nay đã sửa chữa tất cả các giống vật nuôi trong nhà của các tư-gia bay là của các công sở gửi đến.

Việc chữa thuốc hay là mổ sẻ ở nhà thương thì do quan chánh thú-y trông nom, có một viên thú-y sĩ ta và các khán hộ thú-y giúp việc.

Tại nhà thương ngày nào cũng xem bệnh cho các giống vật đau mà không lấy tiền, chỉ mỗi sáng từ 9 giờ 30 đến 10 giờ 30, trừ chủ-nhật và ngày lễ không kể. Những giống vật đưa đến nhà thương thì sẽ xem bệnh ngay tại đó, chứ không phát thuốc hay là những đồ bỏ buộc gì cả.

Song những khi nào cần kíp thì nhà thương cũng chữa cho mà tiền phải trả bằng bốn ngày năm tại nhà thương. Số tiền ấy giống vật mỗi ngày nằm chữa tại nhà thương như sau này :

Giống ngựa lừa và lai.	
Cao quá 1m26	0$ 60
Từ 1m26 trở xuống	0 . 40
Giống trâu bò chữa không tiền	
Giống chó nuôi làm cảnh	0$ 30
Giống chó ăn	0 . 16
Giống mèo	0 . 10
Giống lợn	0 . 10

Các giống dê chiên và các giống vật bé nhỏ cũng những giống cầm nuôi trong nhà, vân vân. Chữa không tiền.

Lời dặn. — Những giống chó mèo, khi hay là các giống khác đem đến để xét có nọc dại hay không thì sẽ nói rõ vào những chỗ riêng của trường thú-y.

Trong 15 hôm đầu phải trả cả nửa tiền, quá hạn ấy thì phải trả cả.

Yết thị về việc bắt thỏ. — Quan chánh sở cấm bá cáo để nhân dân biết rằng kể từ ngày 10 juin 1925 này trở đi sẽ có cảnh-sát đi xét những người chưa có tiền thuế thân năm 1925.

Các ngài muốn uống thứ hương-trà rất ngon, xin mời đến số 59, phố Hàng-Ngang.

SÂM-MẬU HƯƠNG-TRÀ
Kính cáo

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương-thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenis, Pau, Rabat, Casablanca Port-Said ái-cập, Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂY nói số 236
5301.

HIỆU BÀO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

CINÉMA PATHÉ
HANOI
Bắt đầu từ tối thứ sáu 29 Mai 1925, tại rạp chớp bóng Cinéma Pathé Hanoi sẽ chiếu phim ảnh tiểu thuyết 8 hồi
« TRIBOULET »
TRIBOULET đứng đầu tích chuyện này là một vị chúng thần hết lòng với nước, ngăn cấm vua (chủ) được nhiều phen khôn đốn, đã trọn được trinh-tiết của con gái nuôi mình khỏi phải ô-danh.
Tích chuyện đã hay, cách dóng trò lại khéo !!!
Phim ảnh này có một không hai !!!
Mời quý-khách đến xem cho đông. Kẻo hoài !!!

Việc tư pháp. — Thầy Berthellot, luật-sư tại tòa Thượng-thẩm Hanoi và các tòa án Trung Bắc-kỳ vì sức yếu thì được phép nghỉ thêm tại Pháp một hạn nữa cho đến ngày 1er juin 1926.

Thi bằng Tiểu-học Tây và bằng Cao đẳng tiểu-học Tây. Các thí sinh có tên sau này được vào vấn-đáp kỳ thi bằng Tiểu-học Tây (B E) và bằng Cao-đẳng tiểu-học Tây (B E P S).

Bằng Tiểu-học Tây (B E)

MM. Hoàng-đình-Ân, Trần-v-Bang, Lê-huy-Bình, Trần-v-Bỉnh, Ng-huy-Bốn, Ng-kắc-Cương, Ng-viết-Bửu, Phạm-t-gọc-Cẩn, Vũ-tai-Trương, Lê-Biền, Ng-khắc-Chung, Ng-quý-Đỉ, Cung-duy-Độ, Phạm-đình-Bồi, Vũ-bửu-Đức, P ạm-tinh Giêm, Ng-ái-Hàm, Lê-khanh Hanh, Ng-đình-Hảo, Phạm-gia-Hệ, Vũ huy-Hiền, Vũ-đắc-Hiếu, Nguyễn-văn-Hiếu, Đỗ-Hoan, Hoàng-văn-Hốt, Đỗ-xuân-Hợp, Nguyễn-bá-Hác Lưu-văn-Huệ, Nguyễn-quý-Hàng, Vũ-văn-Hung, Khiếu-hữu-Kiểu, Đào-ba-Ký, Vũ-văn-Nhu, Nguyễn-hữu-Khanh, Nguyễn-văn-Khép, Dương đình-Khuê, Hà-văn-Mịch, Lương đình-Môn, Nguyễn-văn-Minh, Nguyễn-văn-Ninh, Nguyễn-quang-Nhu, Lê-văn-Nhân, Nguyễn-địch Nhiên, Phạm quang-Phu, Ng-mạnh-Phức, Phạm-ngọc-Sanh, Đặng-đức-Sỹ, Nguyễn-văn-Lược, Nghiêm-Tuân, Nguyễn-quang-Tuân, Nguyễn-mạnh-Tường, Tôn-thất-Phong, Bùi-long Lý, Lê-văn Thanh, Trần-v-Thảo, Phạm-ngọc-Thu, Đào-văn-Trinh, Lê-tai-Chương Videher Jean.

Bằng Cao đẳng tiểu học Tây (BEPS)

MM. Hoàng-đình-Ân, Trần-v-Bang, Ng-huy-Bốn, Trần-v-Bửu, Ng-kắc-Cương, Nguyễn-v-Đức-ửu, Phạm-ngọc-Cửu, Vũ-tai-Trương, Lê-Biền, Ngô Dung, Nguyễn-đình-Đào, Ng-quý-Đỉ, Cung-duy-Độ, Phạm-đình-Bồi, Vũ-uy-Đức, Phạm-đình-Đồ êm, Ng-bái Hàm, Lương-tấn-Hanh, Lê-văn-Hanh, Ng-đình-Hảo, P ạm-gi Hệ Vũ huy-Hiền, Vũ-đức-Hiếu, Ng-v Hữu Đỗ-Hoan, Đỗ-xuân-Hợp, Ng-v-Hợp, Hoàng-v Hốt, Ng bá-Hác, Lưu-v Huệ, Ng-qui-Hương, Vũ-v Hưng Khiếu hữu-Kiểu, Trương-văn-Kính, Đào bá-Thi, Vũ v Khang, Ng hữu-Khánh, Hoàng-v-Khịp, Dương-đình-Khuê, Trần-v-Lan, Ng-tri-Lạc, Lương-danh-Hôn, Ng-v-Ninh, Ng-quang-Khu, Lê-văn-Nhân, Ng-tích-Nhiên, Phạm-quang-Phu, Hoàng-Phách, Ng mạnh-Phúc Tôn-thất Phong, Ng-thế-P ương, Phạm-ngọc-San, Hoàng-văn-Tài, Đ-năng-Tinh, Ng-lêm-Toản, Ng-quảng-Tuân, Ng-mạnh-Tường, Lê-v-Thanh, Trần-văn-T ân, Nguyễn-ly-Thiệp, Đoàn khắc-Thịnh, Phạm-ngọc-Thu, Lê duy-Trung, Đào-văn-Trịch, Lê-tài-Trương.

Được vào vấn đáp năm 1924 : Đào-đình-Khanh.

TẠI SAU NHÀ BÁO
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN
Phố hàng Bông Hanoi
CÓ BÁN
Củi thực khô !
Cân rõ đủ !
Xe đến tận nhà !
BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

Yết thị. — Quan chánh Đốc-lý thành-phố Hanoi bá cáo cho công chúng đều biết rằng từ 23 tháng năm đến 20 tháng sáu tây sẽ mở ra một cuộc khảo sát công về việc sửa sang lại một vườn hoa ở thẳng đường Félix Faure.

Địa đồ và các giấy dự định để tại tòa Đốc-lý Hanoi, nhân dân ai muốn xem cũng được buổi sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, buổi chiều từ 14 giờ rưỡi đến 17 giờ.

Về việc sửa sang vườn hoa ấy ai có điều gì thiệt hại đến được khiếu nại và trình-bình biện vào quyển sổ riêng để tại đó.

Hanoi, 28 Mai 1925
Quyền chánh Đốc-lý,
Ký tên : Eckert.

Lớp dạy đo người. — Quan Thống-sứ vừa ký nghị-định định rằng từ nay trở đi, những người ở các tỉnh về học đo người tại phòng cân nước ở Một-thâm Hà-nội thì trong khi ở đấy học mỗi người mỗi tháng được lĩnh thêm phụ cấp 3 đồng về tiền ăn. Hết hạn học, người nào được bằng cấp, khi về các tỉnh kiểm việc đo người lấy cân-nước nữa thì mỗi tháng ngoài số lương cũ của mình, lại được lĩnh phụ cấp 1p 50.

Ngạch một thám. — M. Ng-văn-Nhã, phó quản-trung nhì tại sở một-thâm Haiphong, được phép nghỉ 25 ngày ở Hạ-long kể từ ngày 1er juin 1925.

TRƯỜNG TIẾN-ÍCH
Trường Tiến-ích ở phố Bourret sau ngõ Trạm, trong nghỉ hè sẽ mở thêm các lớp học sau này :
1) Ngày 2 Juin từ 7 giờ đến 9 giờ tối bắt đầu dạy lớp kế toán chuyên môn (Cours de Comptabilité) do ông Bùi-Nam xuất thân ở trường thương mại tiếm chính-giáo. Ai muốn học thì có thể đến đến đọc điều trường.
2) Sau ngày 15 Juin, mở lớp đại tập chuyên dạy Pháp văn và toán-pháp. — Một lớp chuyên dạy học trò thi bằng sơ-học bản xứ. Còn các lớp từ lớp học đến trung tập đều dạy như ngày thường cả.
3) Trước ngày 1er Juillet, mở lớp chuyên dạy học-trò đi thi concours vào trường Bảo-hộ và Sư-phạm do các ông giáo sư-thân ở trường Cao-đẳng Sư-phạm dạy.
Ngày giờ nhất-định, sẽ sẽ định. Ai muốn xin học thì cứ gửi đơn kèm giấy khai sinh đến ông Đốc trường từ bây giờ đương nhận.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống hai viên, sáng 1 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$ 80
油 肝 鮫 丸
早 飲 式 兩 顆 晚 式 兩 顆 飯 前 服 食 為 要

AU CINÉMA TONKINOIS
13 rue des Eventails
DU VENDREDI 29 MAI AU LUNDI 1er JUIN
Présentation des 3 premiers épisodes du grand film d'aventures
L'INTRÉPIDE CANADIENNE
En 15 épisodes
Samedi 30 Mai, Dimanche 31, Mai, Lundi 1er Juin
Matinées à 17 h. 30 à prix réduits
0.50. — 0.40. — 0.15 — 0.05

Thưởng hàm. — M. Đinh công-Ngu, chánh-tổng, quản làng Mông-hòa, châu Kỳ-sơn (Hòa-bình) được thưởng tặng cửu phẩm văn giai (9.2).

M. Ng-văn-Chi, cai công-nghệ sở Lục-lộ, quán làng Thượng-lộc, tổng Lạc-thổ, huyện Thanh-thủy (Phú-thọ), được thưởng tặng cửu phẩm đội trưởng (9.2).

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-Y, chánh cửa phẩm văn-giai (9.1), thừa phái hạng tư ở Vĩnh-yên, bổi hưu, nay được đặc-cách thăng tặng bát phẩm văn giai (8.2)

Trục xuất cảnh ngoại. — Chú Khách Sam-Wang-Cham, không có nhà ở Đông-pháp, nay bị trục ra khỏi địa-hạt thuộc-địa.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bị khi cáo. — M. Etienne làm tại nhà giây-thép có trình tại sở cảm rằng, hồi 5 giờ chiều hôm kia, đứa con gái ông lên 6 tuổi chơi ở vườn Lạch tray, bị một con khỉ sổ cũi ra cắn phải đái.

Mở trường tư không có phép.

Sở cảm đã làm biên bản về việc M. Hoàng-ngọc-Quế 32 tuổi, giáo-học trường tư thục, số 18, phố Mer phạm khoản thứ nhất, chỉ-dụ ngày 24 mai 1924 : Mở trường tư thục không có phép.

Cái nạn bằng ngày. — Hồi 10 giờ sáng 27 mai, một cái xe bò do mấy người phu kéo của hiệu Kạch Ly-Sy, đi đến Formose thì dụng phải một cái xe tay số 1032 của M. Ng-v-Lang, thiếu thoán. Xe tay bị bổng một bánh và gãy mất một cái chắn bùn. Không việc gì đến người. Hai bên đã điều-đình với nhau được ổn thỏa.

Lại hồi 5 giờ chiều hôm ấy, một chiếc ô-tô đo một người Pháp cầm máy, đi đến đường Hanoi, chỗ gần làng Thượng-lý (Kiến an), thì dụng phải một đứa bé tên là Lê-v-Năn 6 tuổi, bị thương nặng.

Cũng hồi 5 giờ chiều hôm ấy, một chiếc xe ngựa của một người Tây đi đến phố Maréchal Joffre thì dụng phải một chiếc xe tay trong có một người lòa ngồi bị thương nặng. Đã điều-đình với nhau thỏa thuận.

LỤC-NAM

Mang-da cần ai ? — Bản-quán nhận được cái măng-đa số 5.94905, bao là 1 p. 60 mua ở nhà giây-thép tỉnh Lục-nam ngày 28 mai này, có thư nhưng không để danh hiệu là của ai gửi về trả tiền báo bản-quán. Vậy người nào gửi cái măng-đa ấy, xin viết thư về cho bản-quán biết qui tính phương danh để tiện việc ghi vào sổ sách và việc phát hành báo. Xin bẩm rõ cái số măng-đa ấy một thứ.

QUẢNG-YÊN

Thi bằng Sơ-học yếu-lược. Sáng thứ bảy 23 mai 1925 đã bắt đầu thi bằng Sơ-học yếu-lược tại trường Pháp Việt Quảng-yên. Sáng thứ ba 26 mai 1925 thì xong cả. Trong số 159 thí sinh được 131 cậu trúng tuyển. Trong số ấy được 88 cậu đỗ cả các bài chữ Pháp và các bài quốc-ngữ. Còn 43 cậu chỉ đỗ các bài quốc-ngữ thôi.

THÁI-BÌNH

Ai có lòng từ thiện ? — Đã lâu nay chưa thấy năm nào giời làm đói kém như năm nay, khắp hễ những nơi bị thiên tai hầu như là tỉnh Hải-dương và Hưng-yên ngoài Bắc và mấy tỉnh trong Trung kỳ, đến như tỉnh Thái-bình này là một tỉnh có nhiều thóc gạo, thì mà năm nay cũng bị cái nạn cơ-cận đói kém, dân nhà quê hàng ngày lần lượt đi hành khất thực đông, khắp đâu đường xó chợ chẳng nơi nào là không có, trông thấy mà quang cảnh ấy tỏ ra đáng thương làm thảm mục.

Bởi thấy tình cảnh thê thảm ấy, nên mấy hôm nay hội Tế-thiên tỉnh Thái-bình mới tổ chức một cuộc cứu trợ bằng đề lấy tiền cứ ẩn cấp cho dân nghèo, thực cũng là một việc hay mà hội Tế-thiện đã ngẫu tới; vậy ta việc làm đó cũng có thể cho là xứng đáng với hai chữ tên hội là « Tế-thiện » vậy. Cứ lý ra các hội thiện mà làm việc thiện thì cũng không lấy gì làm lạ là vì bổn phận phải làm thì cũng không cần tung làm gì. Duy có việc đáng khen mà lại đáng phục nữa là vừa rồi ở ga Hưng-Long đối trước là một hiệu làm cần đối-bàn, tự bảo thằng có là bao, thế mà dám bỏ ra mười đồng bạc huyết cần của mình thì chỉ cần nghèo hàng bốn năm trăm con người một lúc.

Khi ra đến phố Thái-bình này thì thực nhiều nhà giàu có lắm, cứ xem số mèn bài cao vay nợ mà đủ rõ, thế mà ngoài 30 hiệu thì đủ biết là một tỉnh giàu có sẵn tiền, thế mà xem ra cái ông ai muốn vợt bớt trong kẻ ốc mình lấy làm ba bảy đường, thực hay là không đến nỗi phải đi ăn xin cả phải đói.

Mở trường tư không có phép.

Sở cảm đã làm biên bản về việc M. Hoàng-ngọc-Quế 32 tuổi, giáo-học trường tư thục, số 18, phố Mer phạm khoản thứ nhất, chỉ-dụ ngày 24 mai 1924 : Mở trường tư thục không có phép.

Cái nạn bằng ngày. — Hồi 10 giờ sáng 27 mai, một cái xe bò do mấy người phu kéo của hiệu Kạch Ly-Sy, đi đến Formose thì dụng phải một cái xe tay số 1032 của M. Ng-v-Lang, thiếu thoán. Xe tay bị bổng một bánh và gãy mất một cái chắn bùn. Không việc gì đến người. Hai bên đã điều-đình với nhau được ổn thỏa.

Lại hồi 5 giờ chiều hôm ấy, một chiếc ô-tô đo một người Pháp cầm máy, đi đến đường Hanoi, chỗ gần làng Thượng-lý (Kiến an), thì dụng phải một đứa bé tên là Lê-v-Năn 6 tuổi, bị thương nặng.

Cũng hồi 5 giờ chiều hôm ấy, một chiếc xe ngựa của một người Tây đi đến phố Maréchal Joffre thì dụng phải một chiếc xe tay trong có một người lòa ngồi bị thương nặng. Đã điều-đình với nhau thỏa thuận.

LỤC-NAM

Mang-da cần ai ? — Bản-quán nhận được cái măng-đa số 5.94905, bao là 1 p. 60 mua ở nhà giây-thép tỉnh Lục-nam ngày 28 mai này, có thư nhưng không để danh hiệu là của ai gửi về trả tiền báo bản-quán. Vậy người nào gửi cái măng-đa ấy, xin viết thư về cho bản-quán biết qui tính phương danh để tiện việc ghi vào sổ sách và việc phát hành báo. Xin bẩm rõ cái số măng-đa ấy một thứ.

QUẢNG-YÊN

Thi bằng Sơ-học yếu-lược. Sáng thứ bảy 23 mai 1925 đã bắt đầu thi bằng Sơ-học yếu-lược tại trường Pháp Việt Quảng-yên. Sáng thứ ba 26 mai 1925 thì xong cả. Trong số 159 thí sinh được 131 cậu trúng tuyển. Trong số ấy được 88 cậu đỗ cả các bài chữ Pháp và các bài quốc-ngữ. Còn 43 cậu chỉ đỗ các bài quốc-ngữ thôi.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ăn cơm về mưa. — Xứ này mỗi đến cuối tháng ba đầu tháng tư thì có loài ve về ở dưới đất trở lên trong lúa ban đêm vào lối tám chín giờ tối, lên khỏi mặt đất thì bò lên lần lần gốc cây, bám vào đó rồi thay vỏ để vỏ cũ đó thoát lốt bò ra lần lần lên nhánh cây cao hàm chật đến năm giờ sáng đã kêu, mỗi lần kêu chừng 15 phút, các tòa sở hặc các nhà tư nơi nào có lắm cây thì có lắm ve ve nó kêu một ngày ba lần, buổi mai buổi trưa và buổi chiều tối.

Con ve ve hình to bằng ngón tay cái, hung trong ruột tổng cộng gồm có vật gì, thế mà khi ở dưới đất mới chui lên lột vỏ xong thì trong bụng đông đặc chứa một chất nước ngọt rất mềm dùng ăn ngon lắm.

Nhân dân ở xứ này trong mùa ve ve sinh đến tối lại thắp đèn đi soi các gốc cây bắt ve ve non mới lột vỏ đem về rán mỡ ăn, còn như bọn người nghèo khổ lấy que xâu từng xâu đem nướng chín.

Còn trang thứ ba, mời thứ hai

số 202
THÚY-HỦ
NGUYỄN-BỈ-MỤC dịch thuật

Cũng có người không tin còn đứng đấy xem, bỗng thấy *Lý qui* hai tay cầm hai lưỡi búa hầm hầm chạy đến, hễ gặp bọn kia mới run sợ mà vội-vàng vác tiền gánh thùng, bỏ chạy tán loạn.

Phía sau ngõ ấy có mấy tên quân đang đốc-thúc một bọn dân phu đem những cầu-lệnh gấu tát đề chực đến cứu hỏa thì bị *Hoa-vinh* giương cung bắn cho một phát, ngã ngay người đi đầu.

Lý-qui quát to lên rằng :

— Đứa nào muốn chết thì lấy đến đây mà lĩnh hỏa.

Bọn kia nghe nói, cũng đều bỏ chạy. *Tiết-bình phóng hỏa đốt các đống củi khô ở xung quanh rồi Hoàng-văn-bình. Lý-qui* lấy búa bổ gãy cái khóa sắt, mở rộng toang cửa thành, rồi một mình người trèo qua trên mặt thành ra và một nửa người đi qua dưới cửa thành.

Bấy giờ ba anh em họ *Nguyễn* cùng họ *Trương* họ *Đặng* đều đến tiếp-ứng, khuân dọn các gánh tài-vật đem xếp xuống thuyền.

Người trong thành *Vô-vi-quán* đã biết tin *Giang-châu* bị bọn hải-tặc ở *Lương-sơn-bạc* về cướp-phá pháp-trường, giết chết không biết bao nhiêu người mà kể, khi nào còn dám đuổi theo, đành chỉ trốn tránh cẩn-thận cho khỏi chết.

Tống-giang và các vị hảo-hán chỉ cần tức về nỗi không bắt sống được thằng *Hoàng-văn-bình*, bấy giờ lại càng nhau xuống thuyền, mở lái chèo về nhà họ *Mục*.

Lại nói chuyện trong thành *Giang-châu* thông thấy ở *Vô-vi-quán* có người lên báo lão, vội-vàng chạy vào báo với *Sái-cửu* tri-phủ.

Hoàng-văn-bình đang ngồi ở trong phủ bàn việc, nghe được tin báo, hoảng-hốt kinh-sợ, bảo với *Sái-cửu* tri-phủ rằng :

— Làng ta chẳng tội chẳng may phải hỏa, tôi xin về nhà xem sao.

Sái-cửu tri-phủ tức khắc truyền mở cửa thành, sai một chiếc quan-thuyền đưa về. *Hoàng-văn-bình* cám ơn *Sái cửu* tri-phủ, rồi cùng người nhà xuống thuyền.

Tên lái thuyền cứ thẳng dòng sông chèo sang *Vô-vi-quán*. Bấy giờ ngọn lửa đang cháy dữ, chiếu xuống mặt sông, sáng có chút ánh sáng.

Tên lái thuyền nói :

— Trông ngọn lửa này thì cháy về phía cửa bắc.

Hoàng-văn-bình nghe nói, trong lòng càng thêm hồi-rối. Khi ra đến giữa lòng sông, bỗng thấy một chiếc thuyền con chèo qua. Một lúc nữa, lại thấy thêm một chiếc thuyền con khác chèo đến, tiến thẳng tới gần quan thuyền.

Tên người nhà ở trong quan thuyền quát to lên mà hỏi rằng :

— Thuyền nào mà dám tiến thẳng đến đây thế ?

Bỗng thấy một chàng to lớn tay cầm cái cần liềm ở trong chiếc thuyền con vùng dậy mà nói rằng :

— Chúng tôi sang phá *Giang-châu* để báo thù cháy đây !

Hoàng-văn-bình ngồi trong khoang thuyền với vàng chui ra mà hỏi rằng :

— Cháy nhà ai thế ?

Người ấy nói :

— Nhà *Hoàng* thông-phán tại phía cửa bắc bị bọn hảo-hán ở *Lương-sơn-bạc* kéo vào giết sạch người nhà, lấy hết của cải, lại phóng hỏa đốt cháy cả.

Hoàng-văn-bình nghe nói, buột mồm kêu to lên một tiếng mà than rằng :

— Trời đất ơi ! Khổ sở biết đường nào !

Người ấy thấy vậy, liền đáng cái câu-liềm móc giật thuyền lại, mà nhảy choàng sang. *Hoàng-văn-bình* tinh ý, lật ra phía sau thuyền, toan nhảy về bên bờ.

Bỗng thấy trước mặt lại có một chiếc thuyền con đứng chắn và một người ở dưới nước nhô lên, tâm ngay lấy đầu *Hoàng văn-bình* mà kéo lên trên thuyền, anh ấy không to lớn ở trên thuyền túc thì lấy thừng trói chặt *Hoàng-văn-bình* lại.

Người bắt sống được *Hoàng-văn-bình* ở dưới nước lấy là ai ? tức là *Lăng-lý bạch-điều Trương-thuận* ; còn anh chàng to lớn tay cầm câu-liềm đứng ở trên thuyền kia là ai ? tức là *Hỗn-giang ong Lý tuấn*.

Tên lái thuyền của *Hoàng-văn-bình* chỉ sợ lấy kêu van. *Lý-tuấn* nói :

— Ta không giết mày làm gì, chỉ cốt bắt lên *Hoàng-văn-bình* này mà thôi, nhưng mày phải về báo *Sái-cửu* tri-phủ rằng : bọn hảo-hán ở *Lương-sơn-bạc* ta hãy gởi hẹn cái đầu lão đó, thế nào cũng có một phen phải đến lấy.

Tên lái thuyền run sợ cầm cập mà đáp rằng :

Chúng tôi xin vâng mệnh.

Lý tuấn và *Trương-thuận* bắt *Hoàng văn-bình* đem sang thuyền mình, rồi cho chiếc quan thuyền kia đi. Hai vị hảo-hán đi hai chiếc thuyền con, cứ thẳng dòng sông chèo về nhà họ *Mục*.

Khi tuyên tới nơi, trông thấy các vị hảo-hán về trước đã đứng một dãy ở trên bờ, đang sai người khuân dọn hòm rương. *Tống giang* nghe nói bắt được *Hoàng-văn-bình*, mừng rỡ không biết đường nào.

Các vị hảo-hán đều lấy làm mừng rỡ, ai cũng muốn xem mặt *Hoàng-văn-bình* thế nào. *Lý tuấn* và *Trương-thuận* giải *Hoàng-văn bình* lên bờ, mọi người đều xúm lại xem, rồi đem về nhà *Mục* tế-công.

Chu-cựu-công Tổ gia-vạn mời mọi người vào ngồi cả ở trong thảo-đường. *Tống-giang* lật bộ áo với cởi cho *Hoàng-văn-bình* ra, rồi đem trói vào dưới gốc cây liễu.

Các vị đầu-lĩnh ngồi xếp bằng cả xung quanh. *Tống-giang* gọi lấy một nén rượu, rồi rót rượu mời khắp mọi người. Trên tay *Trần-thị*, dưới đến *Bạch-thắng*, cả thảy cộng 30 vị đầu-lĩnh.

Tống giang kể tội *Hoàng văn-bình* mà sỉ-mắng rằng :

— Ta chẳng may, xưa nay không có thù oán gì nhau, sở-dĩ mày lại cố tình hại ta, nẫu lần bảy lượt mày xui giục *Sái-cửu* tri-phủ đem giết hai chúng ta đi. May đã được sách thánh-hiền, sao dám làm những việc hèm độc như thế. Ta có giết cha mày đâu mà hỏa rằng mày thâm-thù. *Hoàng văn-bình* thưa rằng mày là sao em một mẹ sinh ra, mà sao lại biết làm những điều bất-nghĩa. Ta nghe nói trong thành *Vô-vi-quán*, ai cũng gọi hắn là *Hoàng-diện-phật*. Bởi vậy đem qua ta nghiêm-cấm quân-sĩ không cho được xâm-phạm nhà hắn một chút nào. Còn như mày, bấy lâu ở trong làng, cậy ỷ quyền cậy thế, bắt-hiếp mọi người, ai cũng gọi mày là *Hoàng-phong-thích*, nghĩa là con ong vàng có nọc hay đốt người, vậy ngày nay ta xin vì mọi người mà trừ tệ cái nọc ấy.

Hoàng văn-bình nói :

Tôi nay biết tội đã nhiều, chỉ xin được chóng chết.

Trần-thị quát mắng rằng :

— Tội-ác đã nhiều, hỏi sao cho thấu ! Ngày nay mày đền chết cũng còn chưa đáng vậy.

Tống giang liền hỏi rằng :

— Nào trong bọn anh em, ai là người thay tôi mà hạ-thủ đây ?

Bỗng thấy *Hắc toàn-phong Lý-qui* vùng đứng ngay dậy mà nói với *Tống-giang* rằng :

— Để tôi xin thay đại-huynh mà hạ thịt thằng này. Tôi trông nó bảo đây như thế này, đem nướng chả đánh nhậm thì thật tốt.

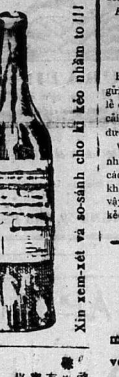
(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đại-diện phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để từng ngự dùng cho rất hay. Đáng nên ưu thưởng trước lạ phê thị gởi cho qui-diện phòng cao-ông để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

欽此

啓定三年五月初七日內閣掌印

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chi ri cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn

昌造

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tối-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ thấy sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 MẬU-THỊNH kính cáo.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 29 Mai 1925

SONG PHƯỢNG KỲ DUYÊN

Gian ngay đã tỏ mặt rồng,
Còn cảm giận đứa gian hùng thoát thân.
Khôn tìm bức tượng Chiêu-quân.

Tối thứ bảy 30 Mai 1925

TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Bản-hội tiếp được nhiều thư của các ngài gửi lại báo rằng nhân các ngài được nghỉ lễ « Pentecote » thì nên diễn lại vở chèo cải-lương này. Vậy bản-hội xin lĩnh ý để được hài lòng các liệt-quý.

Vở chèo cải-lương này soạn thành được nhiều điệu hát mới, lần nào diễn cũng được các ngài họ cổ đến xem rất đông, nhiều khi không đủ chỗ để các quý-khách ngồi, vậy xin các ngài giữ chỗ ngồi trước cho kẻo hết.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO-KOLA-COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

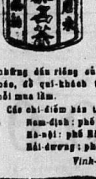
Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 84, phố Tràng-tiền Hanoi. 3020

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bán T...a, đã mấy mươi năm nay, có một lượng chú-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đặc-xuất thượng hảo hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thảy tiên, vân vân, dâng cách hóa-học điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ xanh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI BANH-TRÀ » càng được nhiều qui-khách hoan nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU dâng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 36.
Bắc-ninh: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$98 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải gắt, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hỏi thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Vị ấy ăn nó đã thơm lại ngọt và béo, vốn là một vị lành ăn nó vô hại.

Các loài côn trùng người ta dùng ăn nhiều lắm, như xứ này ấy còn ve ve, con rầy-mè, con đuông-dừa và đuông-mây. Xứ Thanh-hóa ăn con niềng-niềng con cào-cào con chẫu-chẫu, xứ Quảng-nam và Quảng-ngãi ăn con sâu, và con tằng-tiếng, xứ Phan-thiết Phan rang có nơi ăn con rết đất và con rùa, các loài ấy ăn quen thì người ta cũng xem như là có tôm vậy, mà xét ra ăn loài ấy cũng lắm vị rất ngon, như con đu-đu mấy đuông-dừa và đuông chà-là thì ăn rất ngon béo, cũng là loài thực-phẩm qui hóa vậy.

Chợ bán thịt rừng. — Ngày 21 mai này ở các chợ người ta bán thịt mang nai nhiều lắm, thịt ấy là do mấy người lính tây tuần-xa đã rủ nhau vào các miền núi có sơn-tư nhiều, rồi bắn. Họ bán giới lắm mỗi khi ngày lễ hội; ngày chủ-nhật họ rủ nhau lên nói dăng đèn rọi ban đêm bắn được mỗi người hai con mai to, mỗi khi đi sáu bảy người cũng có một vài người ta trong bọn xe lớp ấy; sơn thú nhiều, xe lớp giỏi, người săn bắn đông cho khi giới lại lợi tiện cho nên thịt rừng bán ở chợ thường có luôn.

Sát hại sơn thú cũng là một sự bổ ích cho các nhà nông ở các miền sơn phần, nhưng trong cũng săn bắn có mùa, kẻ xe lớp hễ có lệ luật như mùa nào cho săn bắn mới được vào rừng, ai bắn phải tuân theo những điều lệ như các nơi đã có thiết lệ ấy thì mới khỏi sự tàn hại quá tệ vì rằng đã có người bắn những con nai sẽ chửa hoặc những con còn nhỏ quá trông thấy chúng thương tâm, vậy tưởng rằng điều gì pháp-luật có luật phép điều ấy mới được hoàn toàn vậy.

Một cuộc thể thao lớn của người mình sắp lập tại Huế. — Ngày 17 mai quan Đông-lý p.ủ K âm-sứ đã có ủy một viên tham-tá tòa Thừa-thiên đạt tờ tru-ri cho hết thảy các viên chức từng sự các tòa sở thống thuộc quyền chánh-phủ Bảo-hộ được hay rằng chiều ấy bồi 16 giờ sẽ đến tụ họp tại nhà chí-u hóng Hương-giang để nghe các lời diễn giải của ngài về sự tổ chức lớp hội thể thao cho các hàng quan viên đã kể trên. Vậy chiều đ đến tụ họp đông đủ và để hiểu lời diễn giải, vậy nay mai sẽ lập một hội thể thao rất lớn tại thành phố này.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH HÓA

Sự phá hủy núi Bàn-a. — Việc lấy đá làm phá hủy núi Hòn-a là nơi thắng cảnh mà bản báo đã nói trước thì nay đã thấy cụ-lớn Thượng thân hành lên tận nơi xét thấy quả nhiên chúng nó làm trái phép thì ngài đã cấm không được lấy đá ở đó nữa. Ngài liền về thương thuyết cùng quan Sứ làm giấy sức cấm từ nay mà đi không ai được lấy đá ở nơi ấy nữa.

Vì thử để lâu thêm mấy ngày nữa thì bao nhiêu bia thơ phú của tiền-nhân lưu truyền lại đều sẽ bị tan nát mất cả.

QUẢNG-TRỊ

Thi bằng sơ-học yếu-lược. — Kỳ thi bằng Sơ-học yếu-lược bản tỉnh chia ra làm 5 trường, mà cũng thi một ngày nên cùng một đầu bài như sau này:

Ám tả quốc ngữ

Sự sạch sẽ

Người cần-thận bao giờ cũng phải giữ thân mình cho sạch sẽ; nhưng trước hết lại vì cái lòng tự trọng của mình và biết tôn-kính kẻ khác, không phải chỉ những vì cái lợi riêng của mình mà sạch sẽ, nhưng lại còn vì cái lợi chung cho cả xã-hội nữa.

Cho nên ai nấy phải ở cho sạch sẽ.

Luận quốc ngữ

Trong lớp học anh có anh Mỗ là học-trò khá và tính-hạnh tốt hơn cả, thầy giáo thường kiên luôn. Vậy anh tả anh ấy ra xem.

Tính tố

Hai tháng rượu đổ đầy rượu thì được 197 litres. Mác bót 15 litres trong tháng thứ nhất và 42 litres trong tháng thứ nhì thì trong hai tháng ấy còn bằng nhau.

Hỏi mỗi tháng rượu đựng được mấy litres?

2. Hai người thợ làm chung một việc, người thứ nhất tiền công mỗi ngày hơn người thứ nhì 0$30 và việc xong lĩnh được 30$80, còn người thứ nhì chỉ lĩnh được 20$40 mà thôi.

Hỏi chúng nó làm việc mấy ngày và mỗi người tiền công bao nhiêu?

Âm-tả chữ Pháp

L'écolier

Où vas-tu, petit? Monsieur, je viens de ma maison et je vais à l'école. Tu as l'air fatigué. La maison est donc bien loin? Oh! oui, Monsieur. Il me faut marcher une heure et demie pour y arriver. De plus je dois faire une partie du chemin dans la sable de la dune. C'est très fatiguant. Aussi, je ne rentre pas chez moi à midi. Je mange avant de partir le matin. Mon second repas, je le prends le soir. As-tu envie de rester chez toi pour te reposer? Oh! oui, Monsieur. Mais je sais que si je manque l'école, je ne pourrai pas m'instruire. Aussi je ne la manque jamais.

Cuộc thi thơ

Của Noé-ray-Quyên nã-ri

MMMCCCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tự Lý Trần Lê trải mấy đông.
Miếu mạo nguy nga cùng vũ-trụ,
Cung-tường rực-rỡ với non sông.
Phụng-thờ hương lửa nền Thù-Tứ,
Tô-điểm văn-minh giống Lạc-Hồng,
Quốc-túy bảo-phong đâu tả nhi,
Làng-văn nhân hỏi nhớ hay không?

Đồng-hiên-Thê
9 Rue du Cuivre, Nam-định

MMMCCCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải cuộc tang-thương cũng lạ lùng.
Miếu vỗ nghìn thu hương khói tỏa,
Nhị-Hùng mở kiếp giữ tráng chung,
Rợp nền cối-thất cây xanh biếc,
Lòa chữ bi-văn ánh đỏ hồng,
Dừng hỏi phồn-hoa ai chẳng nhỉ?
Tân trào văn-vật có vui không.

Lê-xuân-Hoa
Làng Bình-vọng, Hà-đông

MMMCCCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thanh giám còn truyện Lý học cung,
Đạo thánh rằng xa xa vẫn thấy,
Chữ bia dấu nhạt nhạt nhưng nồng.
Kia đông mạc quyện y quan trước,
Nay ở lâu-dài kỷ-các trong,
Dạy dỗ dâm mài mưa gió Pháp.
Trời buồng đem giúp để nên công.

MMMCCCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Giám trường thành vẫn ở trong,
Lý trọng sư tôn nền quốc-tế,
Thanh như Khổng-tử bực thi trung,
Mở-mang nối gót Chu ung Bích,
Nuôi dạy theo rề Lỗ phản-cung,
So sánh xem trong giàu đẹp cực,
Vang lừng còi Bắc nức thanh Đông.

MMMCCCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quốc học tường cao đẹp lạ lùng,
Đức-quán trám vua lưu tự-tích,
Triều vàng tám lá dựng nho-phong,
Trước quan treo biển Khuê-văn-các,
Sau tấm theo tôn Khải-thánh cung,
Học-thức mở đem mừng đắc-pháp,
Ngày nay xem vẻ tỉnh mơ-mông.

Trương-đắc-Vinh
19 rue Pavie, Hanoi

(Còn nữa).

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi là Hoàng-văn-sáu, chủ ô-tô vận tải, đường Bờ-quan, chợ Cồn (Nam định), ngày 6 tháng 5 tây này tôi có đưa con gái 9 tuổi tên là Lý thức Trí, da ngăm đen mặt tròn, có nốt ruồi về gần mắt bên trái, tóc ở trán ba gấp đều vắt ngược lên như bò liếm, đội mũ vải vàng mềm, áo lụa dài trắng quần trắng, hôm ấy đi học rồi không thấy về. — Vậy ông bà nào thấy nó ở đâu xin làm ơn viết tờ cho biết, sẽ đến xin nhận và hậu tạ.

Kính bạch

Hoàng-văn-Sáu dit Nam-anh
Sne transport d'autobus
Bến Bo-quan, Nam-định

Kính cáo các ngài uống trà

Hôm trước tiếp được nhiều thư của các ngài hỏi bao giờ có trà mới và khen thứ hương-trà của hiệu Sâm-Mậu giá rẻ vị ngon, bản-hiệu rất lấy làm cảm-kích. Nhưng thư hỏi nhiều quá, không thể trả lời riêng từng ngài được. Nay trà mới đã đến, vậy xin đang báo để các ngài biết mà mua giùm cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hàng-mậu, Công-phát, Quảng-ký và Ri-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyên-lâm-Ký, Thuận-phát-tường, Thuy-ký-xương. Chợ sắt, Đông-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chí-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hòa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Văn-minh, Lục-ký.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyên-thái-xương.
Yên-bày: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ càng và giá thực.

3017

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được hiểu biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu tiện qui ông nào mua thì gửi tiền cho; kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ ngày mua mà không tính từ ngày ra số mua.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀO-CHUỐNG

Tức là hiệu Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

giá 1$30 một hộp

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá **0$90**

II. — Tái sinh duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,50**

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,90**

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

CAO-BẠCH

Hiệu TU-ĐƯỜNG, ở đường Bờ-sông, gần Cầu-sắt, số nhà 38 (Quai Clémenceau) Hanoi.

Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bề ngồi càng sơn lại, giá tính phải chăng. Lại có xe-lôn chở hành-khách đi Sơn-tây, Trung hạ.

Những giờ xe chạy như sau này:

Hà-nội đi Sơn-tây:	buổi sáng	6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	1 giờ rưỡi
»	»	chừng 12 »	»	2 »
»	chiều	3 »	»	8 »
Sơn-tây về Hà-nội:	buổi sáng	6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	»	» 10 »	»	12 »
»	chiều	2 »	»	4 »
Sơn-tây đi Trung-hạ:	buổi sáng	7 giờ,	đến Trung-hạ	8 giờ
»	»	» 10 »	rưỡi,	11 » rưỡi
Trung-hạ về Sơn-tây:	buổi sáng	9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	chiều	12 »	»	1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.

Chủ-nhân: VŨ-TU-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

NƯỚC-HOA XÀ-PHÒNG

Mấy thứ giá hàng

Eau de mélisse des Bénédictins.	Một lọ:	2 fr. 50
Eau de Cologne Giraud 70°.	Một lít:	25 fr. 00
	Nửa lít:	14 fr. 00
Phấn Ensoge hộp tròn.	Một hộp:	5 fr. 00
Xà-phòng Cadum	Một hộp ba miếng:	6 fr. 00
Xà-phòng hoa gội	Một hộp sáu miếng:	14 fr. 00
Bàn trải móng tay, gỗ thường	Một cái:	0 fr. 85
Eponge caoutchouc Gloria, Đầu tròn.		9 fr. 00
Một vành có cạnh, khung mạ kền 14 × 11 c/m.		15 fr. 00

Route postale N° 49

LÒ SỨ HAIPHONG

Rút xuống 250 đồng

Từ khi Công-ty lò sứ Haiphong của tôi gọi cổ-phần đến nay, được đồng-bào ta hoan-nghênh lắm. Các nhà nhiệt-thành với cái tiền-đồ công nghệ nước nhà; đem cái tài lực ra mà giúp đỡ và vào cổ phần đi đông lắm, song có nhiều ngài muốn vào, nhưng mà vì thấy số mỗi cổ phần định là 1.000$ thì nhiều quá, nên có ban với tôi, tôi đã suy nghĩ cân nhắc điều ấy, lấy làm phải lẽ lắm và là một cái ý kiến thích hợp với cái trình-độ gọi vốn của hội ta ngày nay lắm. Vậy trước kia định gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 200 cổ-phần, mỗi cổ-phần là 1.000$ thì nay tôi định lại như sau này:

Gọi vốn là 20 vạn bạc, chia ra làm 800 cổ phần, mỗi cổ-phần là 250$.

Còn nam bạn nữ tài nay đều làm 25 năm, người ta cứ xem đang 25 năm thì hẳn giờ hoặc hội có muốn để lại hay là giải-tán, nay là cổ-đông nào có muốn rút cổ-phần ra mới được theo như lệ luật buôn bán, ma nếu đến hạn kỳ, hội còn muốn nộp cổ buôn bán tốt, thì bấy giờ lại phải lập hội theo một hạn mới khác.

Có một điều nhiều ngài hiểu lầm trước thấy nói hạn hội là 50 năm, tưởng rằng cứ 50 năm tính mới tính toán chia lãi. Song kỳ thực, thế là hội thì bao giờ cũng phải cứ mỗi cuối năm có tính lãi một lần.

Nay điện tương nên nói thêm để các ngài rõ. Sự trám-trước như vậy tôi cũng lấy làm phải làm. Vì như thế thì cổ-đông nào có sốt-sắng người nhiệt-thành với công-nghệ nước nhà có thể vào phần được.

Ngày 15 tháng 5 năm 1925

Ngô-tử-Hạ

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

Nếu ai mắc phải bệnh tình ở Lậu và giang-mai ở lâu hay mới, đã nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không bại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Dap cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bán thuốc bệnh tình đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 53 phố hàng Bồ và ở Huế hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

TAM-TINH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam-tinh có thầy thuốc xem mạch, xét thực hư hàn nhiệt, trị bệnh hiệt hoàn-toàn bệnh tận cao đan chế huyền cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mọi lâu đã nhuy-độ trong, số sống phục non chữa cũng được hồi sinh khỏi tử. người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng cứu không tiền xin thuốc cũng cho. chữa các bệnh như sau này đau ăng mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, tảnh tinh dương lay không dậy, đau bổ kinh nguyệt khao, chẩn, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích khí hư sinh hành đái, nắn nắn hoặc kinh thấy gi-liên miên sinh ra trăm chứng không để kéo có thông nuôi, các chứng đau bụng đau trực kinh niên, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mục huyết, ho huyết, li huyết, bệnh suyễn phong thấp cổ chương bất-kỳ-là bệnh, phó thông giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lăng cườm hay sa tổng mi bẩm bẩm, mỗi chiều nỗi giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo mắt mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn ít lị, mỗi chai 1 hào.

Lậu và giang mai rất-hiểu chữa khỏi và giữ-nọc không tốn tiền lại sinh đau như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 hào. Các ba tổng thuốc tốt mỗi tổng 5 hào. Thuốc bổ cần nhưng song bổ hoàn giá trẻ mua gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng

Thuốc cai á phiện ngài nhà ấn nàng đã lâu uống khỏi không tốn và đi làm được thứ 2 đồng chai 1 đồng, chai con 5 hào, gửi khách ở xa viết thư về là bảnh bẻn hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách lĩnh hoa gửi ngân, ngài gửi mandat được, xin đề nhà sau này là TAM-TINH-BẮC-SỐ đặt TAM-TINH-Y-QUÁN ở Nam định.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ 1$40

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÁN

Chúng tôi lấy làm hận-hạnh mà bảo-cáo cho công chúng đều biết rằng quan Bác-sĩ Leroy, là thầy thuốc, coi các nhà thương ở Ba-lê mới tìm được một thứ thuốc rất công hiệu để chữa những bệnh không ngủ được, bệnh đau gân, bệnh già, đánh trống ngực, khó thở, để làm cho chỉ được sáng chỉ ốc được yên lặng và được tỉnh trường.

Quan Bác-sĩ Leroy ngài bảo thuốc *Neurinase* này dùng mà chữa bệnh không ngủ được, đau gân, đau cốt thì rất là công hiệu. Thực là một thứ thuốc rất tốt, không nguy hiểm gì cả, mà ở xứ nóng dùng thì lại càng tốt lắm.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

CHÂN-HƯNG

Nhà Đồ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

C. J. BONNET

— là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, *Rue des Cuirs, Hanoi*

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang chiếu mẫu đa đẹp, giá rẻ-re-Wood-Hilton, đây giầy (Gaunt) bán buôn giá hạ, xin mời các nghị chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀN kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 các bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tuyết n° 7 hạ nhiều

Votre intérêt !!

est de vous coiffer d'un bon

CASQUE EN LIÈGE

3$50 & 3$00

COIFFANT
LÉGER
SOUPLE
ÉLÉGANT
SOIGNÉ
DURABLE

DEMANDEZ

CHEZ **HAI-CHINH**

SEUL FABRICANT

74-76, *Rue du Pont-en-Bois.* — HANOI

2042

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo già đi, là bởi các chất dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắc nắng, bệnh cám thử, và các dấu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giờ bệnh gì thế nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, lên bà cơ tuổi mãn kỳ tinh nguyệt rối mà sinh ra các chứng bệnh, giác đầu đau tim vì huyết sấu, đau mụn, bóng giộ và bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ tiếu độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà phát ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xúp. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$80.

Hiệu bào chế CHASSAGNE *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

SẮP MỞ

Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

2056

Nếu ai hay

CẢM và HO

Nếu ai sợ HƯ THẬN

thì phải LO MÀ ĐỪNG MÌNH

thì phải uống

La **SOLUTION PAUTAUBERGE**

là một vị TRỪ TRÙNG ĐỘC HAY và BỔ RẤT HIỆU

Đừng để chậm tới đau nhiều mới chữa

NGỪA BỆNH HAY HƠN LÀ CHỮA

I. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, Paris et toutes Pharmacies

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lên mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở hữu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền liền được ngay cái số vé, và được xem tất cả các cuộc số số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 lần lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi danh hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và ăn dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ uống lắm và đi mau rõ lại rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 167, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

PHÁN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, tiện điều nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn **SUDOL** một gói giá **0$50**

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚午各啞喇各啞沒峽體欸瞧補

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2009 *31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giả 20 quan, còn thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, riêng mình có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu khó đánh đủ một tí, thật hẳn như không nghĩ đến, mà đã được dự cái cuộc rút số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quý có sinh lợi tức.

Vé Crédit National mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số làm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nếu gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán sở này theo như bản luật ngày 12 Mars 1900, các nhà mua vé được đủ điều chắc chắn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)